

UNIVERSITATEA TEHNICĂ A MOLDOVEI

PROGRAMUL DE MASTERAT INGINERIA ȘI MANAGENETUL CALITĂȚII

**SUPAVEGHEREA PIETEI PRIN CONTROL
METROLOGIC LEGAL AL
PREAMBALATELOR**

Masterand:

Mariana BOLBOCEAN

Conducător:

conf. univ. dr. Alexandru TARLAJANU

Chișinău

2021

ADNOTARE

la teza de master cu tema:

supravegherea pieței prin controlul metrologic legal al produselor preambalate
elaborată de Mariana Bolbocean,

Structura tezei: introducere, 3 compartimente, concluzii generale și recomandări, bibliografie din 34 titluri, 58 de pagini a textului de bază, 3 anexe.

Cuvintele-cheie: supraveghere, piață, protecție, consumator, control de stat, produse preambalate, metrologie, cerințe obligatorii, Republica Moldova.

Domeniul de studiu: infrastructura calității.

Scopul cercetării este de a studia rolul controlului metrologic legal al produselor preambalate în supravegherea pieței și protecția consumatorului, formulând recomandări în vederea fortificării acestuia.

Sarcinile cercetării:

- evidențierea problemelor legate de evoluția supravegherii pieței de produse preambalate;
- analiza cadrului legal existent în materia controlului produselor preambalate;
- stabilirea celor mai eficiente modalități de protecție a drepturilor consumatorului;
- identificarea provocărilor actuale ale supravegherii metrologice și protecția consumatorilor în Republica Moldova;
- expunerea de soluții din legislația națională și formularea de soluții proprii pentru completarea legislației privind protecția intereselor economice ale consumatorilor.

Valoarea teoretică a cercetării. Rezultatele cercetării și concluziile teoretice formulate pot fi utilizate la perfecționarea cadrului legislativ. Se studiază noile tendințe în materia supravegherii metrologice și protecția consumatorilor din statele Uniunii Europene, precum și recente bune practici din Republica Moldova.

Valoarea aplicativă a cercetării. Concluziile și recomandările formulate au fost propuse pentru utilizarea lor în procesul perfecționării legislației atât în domeniul supravegherii metrologice a produselor preambalate, protecției consumatorilor cât și la perfecționarea specialiștilor din domeniu.

ANNOTATION

à la thèse de maîtrise avec le sujet:

Surveillance du marché par le contrôle métrologique légal des préemballages développé par Mariana Bolbocean

Structure de la thèse: introduction, trois sections, conclusions générales et recommandations, bibliographie 34 des titres, 58 pages du texte de base, 3 annexes.

Mots-clés: surveillance, supervision, marché, protection, consommateur, contrôle de l'État, produits préemballés, métrologie, exigences obligatoires, République de Moldavie.

Domaine d'études : infrastructures de qualité.

L'objectif de la recherche est d'étudier le rôle surveillance du marché par le contrôle métrologique légal des préemballages, en formulant des recommandations afin de le renforcer.

Les objectifs de recherche:

- mettre en évidence les problèmes liés à l'évolution de la surveillance du marché des produits préemballés;
- analyse du cadre juridique existant dans le domaine des produits préemballés;
- établir les moyens les plus efficaces de protéger les droits des consommateurs;
- identification des défis actuels de la surveillance du marché des produits préemballés en République de Moldova;
- l'exposition de solutions issues de la législation nationale et la formulation de solutions propres pour compléter la législation relative à la protection des intérêts économiques des consommateurs.

La valeur théorique de la recherche. Les résultats de la recherche et les conclusions théoriques formulées peuvent être utilisés pour améliorer le cadre législatif. On étudie les nouvelles tendances en matière de surveillance du marché et de protection des consommateurs dans l'Union Européenne, ainsi que les bonnes pratiques récentes en République de Moldova.

La valeur applicative de la recherche. Les conclusions et recommandations formulées ont été proposées pour leur utilisation dans le processus d'amélioration de la législation tant dans le domaine de la surveillance du marché des produits non alimentaires, de la protection des consommateurs que dans le perfectionnement des spécialistes en la matière.

CUPRINS:

INTRODUCERE	9
I. PROTECȚIA CONSUMATORILOR PRIN SUPRAVEGHEREA PIEȚEI	11
1.1 <i>Noțiuni generale privind conținutul și principiile privind protecția consumatorilor</i>	11
1.2 <i>Prevederi normative specifice în asigurarea protecției intereselor economice ale consumatorului și supravegherea pieței</i>	14
1.3 <i>Rolul APCSP în asigurarea protecției drepturilor consumatorilor</i>	20
II. PRINCIPIILE ȘI METODELE SUPRAVEGHERII PIEȚII	28
2.1 <i>Tipurile de control de stat orientate spre protecția drepturilor consumatorilor</i>	28
2.2 <i>Cerințe tehnice și metrologice obligatorii față pe produsele preambalate în Republica Moldova</i>	34
2.3 <i>Analiza experienței în domeniul produselor preambalate în țările UE</i>	39
III. ANALIZA REZULTATELOR CONTROLULUI METROLOGIC LEGAL AL PREAMBALATELOR ȘI ARGUMENTAREA MĂSURILOR DE ÎMBUNĂTĂȚIRE ÎN DOMENIUL SUPRAVEGHERII PIEȚEI	43
3.1 <i>Controlul metrologic legal al preambalatelor în Republica Moldova</i>	43
3.2 <i>Exercitarea funcțiilor de supraveghere a pieței</i>	53
3.3 <i>Identificarea și implementarea măsurilor de îmbunătățire</i>	60
CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI	63
BIBLIOGRAFIE	66
ANEXE	69

INTRODUCERE

Actualitatea temei investigate e condiționată de importanța teoretică și practică a protecției drepturilor consumatorului iar una dintre componentele de protecție a consumatorilor este supravegherea pieței, scopul căreia este de a împiedica plasarea pe piață a produselor și serviciilor care nu corespund cerințelor prescrise și/sau declarate. La moment, nu este creat un sistem care ar garanta inofensivitatea produselor și serviciilor plasate pe piață, și anume lipsește un mecanism funcțional de implementare a cerințelor privind siguranța produselor și de colaborare a autorităților de supraveghere a pieței.

Consumatorul este persoana fizică ce cumpără de pe piață și consumă mărfuri și/sau servicii diverse, produse și oferite spre vânzare de diverși agenți economici.

În condițiile unei piețe concurențiale autentice, consumatorului trebuie să i se subordoneze întregul profesionalism al producătorului de bunuri, al comercianților și prestatorilor de servicii.

Există însă o serie de motive pentru care consumatorul apare defavorizat în raporturile sale cu ofertanții de bunuri și servicii, cum ar fi:

- în plan economic, resursele consumatorului sînt evident mai reduse decît cele de care dispune agentul economic;
- în plan informațional, agentul economic cunoaște mai multe despre produsul său decît consumatorul acestuia;
- în plan juridic, agentul economic cunoaște mai bine legile care guvernează relațiile comerciale și se folosește de ele cu ajutorul consilierilor juridici, pe cînd consumatorul poate că ignoră chiar și existența unei legi care îl apără, prin prevederile ei;
- în planul reprezentării intereselor, producătorii și distribuitorii sunt foarte bine reprezentați atît prin organizații patronale, profesionale și comerciale, în scopul adoptării unor reglementări care să țină cont de interesele lor, pe cînd consumatorii sînt o masă, adesea amorfă, de indivizi dintre care puțini știu să-și promoveze interesele, în cadrul unor organizații care să-i reprezinte.

Diversificarea continuă a ofertei de mărfuri în cadrul piețelor, sofisticarea sistemului de informare și îndeosebi apariția unor publicații comerciale, alături de eforturile diferitelor întreprinderi de a atrage segmente tot mai mari de consumatori, au generat o creștere a complexității procesului de cumpărare a produselor preambalate, sporind, pentru consumatori, dificultatea alegerii produselor, a stabilirii încrederii în produse. La aceasta se mai adaugă și faptul că libera alegere a consumatorilor este limitată, în multe situații, de

diferite instituții ale statului, ale producătorilor și comercianților, iar în unele cazuri chiar de alți consumatori, consecință a sistemului de relații ce domină societatea, a posibilităților reduse de finanțare a producerii și comercializării bunurilor, precum și a capacității diferite de cumpărare a diverselor categorii de consumatori. De asemenea, generate de lupta concurențială, s-au înmulțit practicile abuzive de folosire a unor forme agresive de promovare și de vânzare a mărfurilor, în general și a produselor preambalate în special.

BIBLIOGRAFIE

1. Plotnic O., Ciochină E., Răcoarea F. Abordări doctrinare în materia drepturilor beneficiarilor de servicii medicale în raport cu legislația consumeristă <http://oaji.net/articles/2020/1425-1608541900.pdf>;
2. Hotărîrea Guvernului nr.560 din 24.07.2013 cu privire la aprobarea Strategiei în domeniul protecției consumatorilor pentru anii 2013-2020. În Monitorul Oficial 26.07.2013 nr. 161-166;
3. Protecția drepturilor consumatorului în Republica Moldova <https://dreptmd.wordpress.com/teze-de-an-licenta/protectia-drepturilorconsumatorului-in-republica-moldova/>;
4. Plotnic O. Protecția consumatorului în Republica Moldova prin prisma reglementărilor Europene Revista națională de drept nr. 7-8 2010; https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/8.Protectia%20consumatorului%20in%20R.M.pdf;
5. Istoricul <https://old.consumer.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=150>;
6. Legea nr. 7 din 26.02.2016 privind supravegherea pieței în ceea ce privește comercializarea produselor nealimentare. În Monitorul Oficial 01.04.2016 nr.79-89;
7. Raportul privind activitatea de protecție a consumatorilor, pentru perioada anului 2020 Aprobare prin Ordinul APCSP nr. 4 din 30.03.2020; https://consumer.gov.md/uploads/0/images/large/545c0635609f49bfc777cc620daefd99_raport-privind-activitatea-in-domeniul-protectiei-consumatorilor-pcnat-2020.pdf
8. Legea metrologiei nr.19 din 04.03.2016. În Monitorul Oficial nr.100-105 art.190;
9. Hotărîrea Guvernului nr.1089 din 18.12.2017 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței. În Monitorul Oficial nr. 440 art.1213;
10. Legea privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13.03.03. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 21.10.2011, nr. 176-181;
11. Ordinul Ministerului Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova nr. 5 din 09.01.2020 Cu privire la aprobarea Programului General de supraveghere a pieței interne pentru anul 2020; https://mei.gov.md/sites/default/files/ordinul_mei_nr.5_din_09.01.2020_cu_privire_la_aprobarea_programului_general_pentru_supravegherea_pietei_pentru_2020.pdf;

12. Raport cu privire la activitățile desfășurate de către Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței (Agenția), în perioada anului 2020
https://consumator.gov.md/uploads/0/images/large/545c0635609f49bfc777cc620daefd99_pentru-plasare-web-raport-anual-privind-realizarea-pa-apcsp-2020-aprobat.pdf;
13. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/12-17_20.pdf;
14. Legea nr. 131 din 08.06.2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător. În Monitorul Oficial din 31.08.2012 nr. 181-184;
15. Hotărîrea Guvernului 782 din 01.08.2018 cu privire la aprobarea Metodologiei controlului de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei riscurilor efectuat de către Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței. În Monitorul Oficial din 7.08.2018, nr. 321- 333, art.854;
16. Hotărîrea Guvernului nr.464 din 23.05.2018 pentru aprobarea Regulamentului privind ținerea Registrului de stat al controalelor. În Monitorul Oficial 25.05.2018 nr.167-175, art.515;
17. Murariu Elena: Produsele preambalate – prin prisma metrologiei. In : Metrologia, 2019;
18. Tarlajanu Alexandru, Ciclu de Prelegeri ”Managementul Calității”. Tema 4. Principii, abordări și cerințe privind Sistem de Management al Calității;
19. Hotărîrea Guvernului Nr. 966 din 18-10-2010 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de indicare a prețurilor produselor oferite consumatorilor spre comercializare;
20. Ex-post evaluation of EU Prepackaging Directives. ENTR/172/PP/2012/FC – lot 4 / Valdani Vicari Associati, Technopolis – European Commission, 2015. – 183 p.;
21. Берч, Джон Эм. Экономическая значимость законодательной метрологии по фасованным товарам = The economic importance of legal metrology in pre-packaging / Джон Эм Берч // OIML Bulletin. – 2007. – № 1. –p. 19-24;
22. https://consumator.gov.md/uploads/0/images/large/545c0635609f49bfc777cc620daefd99_2326136-md-raportul-narat.pdf;
23. Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 420-XVI din 22 decembrie 2006 privind activitatea de reglementare tehnică nr. 186 din 22.07.2016. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 23.09.2016, 315-328;
24. Supravegherea pieței și securitate industrială
<https://mei.gov.md/ro/content/supravegherea-pietei-si-securitate-industriala>;
25. Hotărîrea Guvernului nr. 376 din 27.05.2014 cu privire la aprobarea Metodologiei de planificare a activităților de control de stat desfășurate de către Agenția pentru Protecția

- Consumatorilor și Supravegherea Pieței în baza analizei criteriilor de risc. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 03.06.2014, nr. 142-146;
26. Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218 din 24.10.2008. În Monitorul Oficial nr.78-84 art.100;
27. Отчет об уточняющей оценке законодательной базы по фасованным товарам согласно Директивам 75/107/ЕЭС, 76/211/ЕЭС, 2007/45/ЕС =Evaluation of the pre-packaging legal framework Directives 75/107/EEC, 76/211/EEC, 2007/45/EC / – European Commission, 2016;
28. OIML B15:2011.OIML Strategy / OIML, 2011. –p. 8;
29. WELMEC 6.10 (2011). Information on Controls on Prepacked Product, including Implementation of Council Directive 76/211/EEC / WELMEC, 2011.
[https://www.welmec.org](https://www.welmec.org;);
30. Hotărîrea Guvernului nr.907 din 04.11.2014 pentru aprobarea Regulamentului general de metrologie legală referitor la preambalarea, în funcție de masă sau volum, a anumitor preambalate;
31. Ordin Ministerului Economiei nr.233 din 19.12.2016 cu privire la aprobarea procedurii de măsurarea legală PML 14-01:2016 ”Procedura de măsurarea legală. Verificări prin măsurare și analiza statistică a loturilor de preambalate”;
32. Практики упаковки, вводящие в заблуждение = Misleading packaging practices. IP /A/IMCO/NT/2011-19 PE 475.081 / Directorate General for Internal Policies – European Parliament, 2012. – p.120.,
33. Директива № 2005/29/ЕС Европейского парламента и Совета ЕС о недобросовестной коммерческой практике по отношению к потребителям на внутреннем рынке (Директива о недобросовестной коммерческой практике) = Directive 2005/29/EC of the European Parliament and of the Council of 11 May 2005 concerning unfair business-to-consumer commercial practices in the internal market,
34. ISO/IEC 17000:2004 -Conformity assessment – Vocabulary and general principles.